

de Saambinder

KERKELIJK WEEKBLAD VAN DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

In dienst van
de Koning

4

Ootmoed op
Facebook

8

Geestelijke gesangen
Serie: Predikant-dichter Wilhelmus Schortinghuis [2]

12

Onderwerping als de hoogste trap
Serie: Onderwerping in Bijbels licht [2]

EEN VRUCHT VAN PASEN

*‘En Die leef,
en Ik ben
dood geweest’.*

Openbaring 1:18a

We lezen dat na de schepping alles ‘zeer goed’ was. Maar door onze diepe zondeval is heel deze aarde ten diepste één groot kerkhof geworden. Immers: de bezoldiging der zonde is de dood.

We zien het allemaal om ons heen. Zagen we het maar recht in de doorleving. En nu kan er voor de zonde niet anders betaald worden dan door de dood des Zoons Gods, zo belijdt onze Heidelberger. En dat vanwege de gerechtigheid en waarheid Gods. Mochten we dat door Gods Geest toch eens recht gaan geloven. Maar, eeuwig wonder: dat nu de door ons vertoorde God Zelf voor een betaalmiddel heeft willen zorgen. En dat het eeuwig verkiezend welbehagen des Vaders in Christus niet alleen een Kerk heeft geliefd en verkoren, maar dat Hij ook Zijn Zoon als Middelaar aan die Kerk heeft geschonken en Hem heeft gezalfd, zonder mate, met de Heilige Geest.

Nu hebben de Goddelijke personen raad gehouden, ja gezworen en een verbond gesloten der verlossing. Daarom heeft God Zijn Zoon uitgezonden, geworden uit een vrouw, geworden onder de wet. En wat wij hadden moeten doen, maar nooit meer konden en zelfs niet wilden doen, heeft Hij gedaan. Volmaakt, gewillig, geduldig en volkomen. Hij heeft als Borg voor de Zijnen de deugden Zijns Vaders verheerlijkt, de

wet gehoorzaamd, de vloek weggedragen, het eisend recht vervuld, de dood gedood, Zijn leven gegeven, Zijn bloed gestort, Zijn Geest voor Zijn Kerk zaligmakend verworven, en zo een eeuwige gerechtigheid aangebracht.

Lezer, het is allemaal waar. Maar, is dat nu persoonlijk voor mij? Tobt u daar weleens over? Weegt dat weleens? Of gaat u er gewoon vanuit dat dit ook voor u is? Terwijl uit onze levensgang blijkt dat we doorgaans nog bezig zijn met de prullen van de hel! Misschien beeldt u het zich in door een aangepraat geloof, door een paar tranen en wat gevoeligheid, door aandoeningen, een verbeterde levenswijze en enige ernst. De dwaze maagden begonnen buiten te staan toen het te laat was!

We hebben allemaal een bedrieglijk hart. Daarom, dat we ons toch bij het licht van 's HEEREN Geest zouden onderzoeken, nauw, ja zeer nauw. Dat we ons zouden toetsen aan Gods Woord alleen.

DE TOEPASSING VAN DIT STERVEN

Willen we aan de dood van Christus en aan Zijn opstanding nu

eerlijk deel krijgen, dan is het echt nodig dat we iets leren van wedergeboorte die zich openbaart in een stervend leven. Daarom is Christus opgestaan om Zijn weldaden toe te passen. Christus openbaarde Zich (opnieuw) op Patmos aan Johannes. Immers, daarvóór had de levendmaking, de wedergeboorte al plaatsgevonden in het leven van Johannes. Het zaligmakend werk gaat dus van God uit. Vervolgens valt Johannes, die het goed van God geleerd had en Jezus zeer goed kende, als dood aan Zijn voeten. Hij is dan niet omhangen met beloften en gestalten en ervaringen, nee, hij valt als dood aan Zijn voeten. Met zijn eerdere ervaringen kon Johannes niets doen.

Hij valt dus als dood aan Zijn voeten. Nee, niet dood, maar: áls dood. Dood is zijn Meester voor hem geweest. Zijn Meester heeft de bittere dood nu achter Zich. En Hij heeft het leven vóór Zich. Hij kan nooit meer sterven. En als de Levensvorst dit verworven leven gaat meedelen aan degenen die het uit genade ontvangen, aan de gegevenen Zijns Vaders, gaan juist zij beleven dat ze midden in de dood liggen. Dus: midden in de dood, niet op het randje. Nee, zij gaan beleven omringd te zijn door de dood. De dood bracht mij geboeid in nare streken. Zulken ervaren de dood in hun bidden, in hun kermen, Bijbellezen, kerkgang, godsdienstige verrichtingen en ambtelijke verplichtingen, áls ze ambtsdrager mogen zijn. Ze beleven midden in de dood te liggen, in hun opvoedkundige bezigheden, op school, in het gezin, op catechisatie, in alle verplichtingen waartoe ze gesteld zijn. In eigen

beleving verspreiden ze meer stank dan geur en kennen ze meer walm dan licht. En dat allemaal om eigen schuld. Hoe moet dat nu toch, als je zó dood bent, zo dóód. Verschrikkelijk toch? Nee, zij gaan niet huppelen en zingen, maar wenen en treuren. 'Als alle hoop mij gans ontviel, en niemand zorgde voor mijn ziel'. Ze worden het waardig dat de HEERE ze voor eeuwig voorbijgaat, en dat naar recht!

Wat een wonder als er dan iets geopenbaard wordt van Hem, Die van Zichzelf getuigt: 'Die leef en ik ben dood geweest'. Wat een wonder als er licht valt op de Borg en als ze als een ten dode opgeschrevene tot de Middelaar mogen vluchten en zuchten, als de Morgenster opgaat in hun harten en ze mogen zien op het Lam Gods.

Dit wil de HEERE menigmaal schenken als een verrassend God, onverwacht, ongedacht, onder het Bijbellezen, tijdens het Bijbelonderzoek, in de binnenkamer of tijdens de bediening van het Woord in Zijn lieve woning: 'En Die leef, en ik ben dood geweest'. Wat blijdschap smaakt dan de ziel. Dan vloeit er levend water uit het welbehagen, uit de geopende wonden van de Middelaar, maar ook uit het geopende graf, in een verbrijzeld hart. Helend, vertroostend, reinigend, het hart verheugend, bovenal God verheerlijkend en zielszaligend. 'Gij hebt het leven mij geschonken'.

DE VRUCHT VAN DIT STERVEN

'En Die leef'. Gods kinderen hebben een levende Koning, een Koning Die hoort en ziet en gereed staat te helpen, te sterken en te bewaren.

Een Koning Die alle macht heeft in hemel en op aarde. Wat een Koning! Wat ontzettend als je nog in je doodstaat ligt, als je een kind des toorns bent en als je de overwonnen zwarte duivel nog dient! Dan hebben we een tijdelijke dood én een eeuwige dood vóór ons!

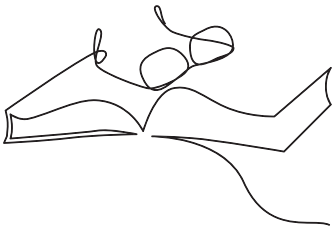
Nu kunt u nog behouden en gered worden. Jullie ook, jongens en meisjes, omdat Christus alle macht heeft in hemel en op aarde en de sleutels van de hel en de dood heeft. Hij heeft ook graag jonge mensen in Zijn dienst. Het kan nog. 'En die dorst heeft, kome; en die wil, neme het water des levens om niet'.

De Heere wil er wel om gevraagd worden! In je doop, zegt Ledeboer, heb je grond om te smeken om die Geest. Lieve jonge mensen, dat zul je niet tevergeefs doen!

*Wat een wonder
als er licht valt op
de Borg en als ze
als een ten dode
opgeschrevene
tot de Middelaar
mogen vluchten
en zuchten.*

OOTMOED OP FACEBOOK

Jezelf verkopen tijdens een voorstelrondje in een groep vinden de meeste mensen niet gemakkelijk. Maar op sociale media hebben mensen daar minder moeite mee, getuige de soms ronkende teksten in persoonlijke profielen op Facebook of LinkedIn. Botst dat niet met het Bijbelse vermaan tot ootmoed en nederigheid?

Over het gebruik van moderne media is in de laatste kwarteeuw al veel gepraat en geschreven - niet het minst in christelijke kringen. Zeker, digitale kanalen bieden voordelen en mogelijkheden om bijvoorbeeld internet te gebruiken voor de verbreiding van het Evangelie. Maar de gevaren en negatieve kanten, zoals verslaving, geweld en oppervlakkigheid, geven veel reden tot zorg. Tegelijk valt te constateren dat die continue, noodzakelijke bezinning per saldo in onze maatschappij niet veel verandering heeft gebracht. Ook al neemt de kritiek erop toe, sociale media vallen niet meer weg te denken uit onze samenleving en hebben grote invloed.

ZELFPROMOTIE

In de kritische bezinning lijkt één aspect soms te worden vergeten: de zelfpromotie. Terwijl juist daarbij de oerzonde van hoogmoed direct op de loer ligt. Digitale media zijn vaak een etalage waarin men zichzelf te kijk zet. Een kleine rondgang op digitale platforms wijst uit dat mensen er veel aan doen om daarop zo voordelig mogelijk te verschijnen.

De naam 'profiel', die voor een eigen persoonsbeschrijving op digitale platforms vaak wordt gebruikt, maakt direct duidelijk dat iemand daarin weergeeft wat hij aan opleiding en vaardigheden in huis heeft en waarmee hij zich onderscheidt van anderen. Op zichzelf is dat niet bijzonder. Iedereen die solliciteert, doet dat ook. Maar er is verschil tussen een schrijver van een sollicitatiebrief en een maker van een digitaal profiel. Een sollicitant is zich ervan bewust dat zijn brief door een personeelschef of directeur wordt gelezen. Die wetenschap leidt ertoe dat hij zoekt naar een evenwicht tussen jezelf op een positieve manier bekendmaken en jezelf lof toezwaaien.

VIRTUELE PRIJZENKAST

Bij het maken en onderhouden van een profiel op sociale media

werkt dat onbewust vaak anders. Je richt je niet op een concreet adres, maar je roept om aandacht in een gemeenschap waarin duizenden anderen dat ook doen. Profileren wordt dan al heel snel jezelf promoten, reclame maken voor jezelf. En iedereen weet dat in reclame de overdrijving een veelvoorkomend verschijnsel is. Mensen die geregeld druk zijn met het 'bijwerken' van hun profiel lopen dat risico zeker. Waarbij het vaak niet alleen gaat om het benoemen van persoonlijke kwaliteiten, maar vooral ook om het presenteren van foto's of video's waarop men er zo voordelig mogelijk uitziet. Zo onttaardt hun digitale visitekaart niet zelden in een virtuele prijzenkast vol medailles die men zichzelf heeft toegekend.

OOTMOED GEVRAAGD

Wie even nadenkt over dit verschijnsel, kan niet anders dan constateren dat dit conflicteert met de Bijbelse oproep tot nederigheid en ootmoed. Beide horen bij een christelijke levenshouding. Nederigheid betekent dat je jezelf niet verheft boven anderen, dat je bijvoorbeeld niet pocht op je prestaties. Ootmoed gaat verder: het typeert een innerlijke gesteldheid. Je bent je bewust van je kleinheid tegenover God en andere mensen.

In de kritische bezinning op sociale media lijkt één aspect soms te worden vergeten: de zelfpromotie.

In de rubriek Meelezen lezen we dit jaar delen uit het boek "De godvruchtige avondmaalganger" van Petrus Immens (1664-1720). Immens was vanaf 1697 tot aan zijn overlijden predikant in Middelburg.

DE GODVRUCHTIGE AVONDMAALGANGER

HOOFDSTUK 4

Nu wordt aangetoond hoe het komt dat veel van Gods kinderen zo verontrust en twijfelmoedig voortgaan op de weg naar de hemel; in deze moeilijke omstandigheden worden zij hier bemoedigd en opgebeurd.

We gaan over tot ons vierde en laatste punt, namelijk om dergelijke twijfelende en tobrende zielen raad en leiding te geven, hoe zij moeten handelen ten aanzien van het Heilig Avondmaal om dat tot hun profijt te gebruiken. Omdat ik al geprobeerd heb uw bezwaren weg te nemen, zal ik daarvoor nu enkele algemeen geldende middelen aanreiken, die zowel voor de een als voor de ander geschikt zijn.

RAAD VOOR TOBBENDE GELOVIGEN

Doe uw best om uw hart zo kalm en rustig mogelijk te laten zijn om zo een goed inzicht te krijgen in de dingen die hier van belang zijn. Dat geldt allereerst de aard van de overtuigingen van zonde. U denkt dat er alleen maar overtuigingen zijn die met veel gemoedsbewegingen en emoties, met veel akeligheid en angst gepaard gaan; en u meent dat men de zonden in hun volle zwaarte en gruwelijkheid moet zien. Maar dan hebt u er een verkeerd begrip van. Blijf steeds maar geloven dat, zoals we hier vóór al hebben gezegd, de overtuigingen van zonde en schuld dienen om een mens te leren afzien van al het zijne, met het doel hem naar Jezus uit te drijven om als een ellendige bij Hem het leven te zoeken.

ZOEK STILTE EN BEZINNING

Nu u zich weer voorbereidt om het Avondmaal te gaan genieten, raad ik u aan om een stille plek op te zoeken waar u alleen bent. Denk dan eens aan de dagen die voorbij zijn gegaan. Kunt u zich daarin niet een tijd herinneren dat uw hart werkzaam was in liefde tot God en met een brandend verlangen naar de Heere Jezus? Zond u toen niet de ene bede na de andere naar Hem uit? Kon u zich niet van harte aan Hem toevertrouwen? Misschien zegt u: 'Ja, maar dat was altijd slechts een ogenblik; het werd direct weer in me bestreden. En alles is tegenwoordig zó donker voor me, dat ik niet weet hoe ik erover moet denken. Ik ben bang dat het allemaal alleen maar algemene gaven van de Geest zijn geweest, waar Paulus over spreekt in Hebréeën 6'.

Maar dan geef ik u nog een raad: laat al uw vroegere werkzaamheden eens achter u zonder een oordeel uit te spreken of het ooit wél of níet waarheid was. En denk dan eens na over de volgende zaken:

- De uitnemende en onbegrijpelijke liefde van een drie-enige God, die Hij betoont in het zalig maken van zondaren;
- De algenoegzaamheid, de noodzakelijkheid en de dierbaarheid die er in de Heere Jezus is tot zaligheid van zondaren;
- De volle, ruime, gulle en welmenende aanbiedingen van leven en zaligheid, die God in het Evangelie laat bekendmaken;
- Het feit dat deze aanbiedingen gericht worden tot allen die onder het Evangelie leven. Er wordt niemand uitgesloten, hoe lang, hoe zwaar en hoe ernstig hij ook heeft gezondigd.

► wordt vervolgd

De Bijbel leert dat we geen enkele reden hebben om ons te verheffen boven anderen. We zijn allen nietige schepselen, zondige mensen, en wat we aan capaciteiten hebben, dat zijn geschonken talenten. 'Wat hebt gij, dat gij niet hebt ontvangen?' (1 Kor. 4:7).

Op vele plaatsen waarschuwt de Bijbel tegen hoogmoed, tegen jezelf verheffen boven anderen. De Heere Jezus maant in de Bergrede acht op onszelf te hebben om geen aalmoes te geven om gezien te worden van de mensen (Matth. 6:1). Dat geldt ook voor alle andere dingen die we doen. Paulus vermaant de Filippenzen niets te doen uit twist of ijdele eer, maar 'door ootmoedigheid de een de ander uitnemender te achten dan zichzelf' (Filipp. 2:3). En als hij spreekt over zijn eigen werk, stelt hij de kernvraag: zoek ik mensen te behagen, of gaat het om de eer van God? (Gal. 1:10). Dergelijke Bijbelwoorden leiden tot de conclusie dat zelfpromotie en het dienen van de Heere niet kunnen samengaan. De Heere Zelf heeft gezegd: 'Leert van Mij dat Ik zachtmoedig ben en nederig van hart' (Matth. 11:29).

SPURGEON

Wie een profiel op sociale media maakt, doet er goed aan te luisteren naar de bekende Engelse prediker Spurgeon. Hij hield op 28 januari 1883 in Londen een preek waarin hij zei: 'We hebben tegenwoordig genoeg mensen die geen muis zouden kunnen doden zonder het in de Gospel Gazette te publiceren. Simson doodde een leeuw en zei er niets over. De Heilige Geest vindt zijn bescheidenheid zo zeldzaam dat Hij ervoor heeft gezorgd dat het is opgetekend. Daarom: zeg veel over hetgeen de Heere voor je heeft gedaan, maar weinig over wat je voor de Heere hebt gedaan. Spreek geen enkele zelfverheffende zin uit!'

IN DIENST VAN DE KONING

Ds. G.H. Kersten was in 1907 de bruggenbouwer tussen de kruisgemeenten en de Ledeboeriaanse gemeenten. Hij heeft het proces van eenwording mogen begeleiden.

1. Bevestigd tot ouderling
2. Een mensje uit het stof (Calvijn)
3. Ja-broer of vriendelijke vader (W. à Brakel)
4. Een stervende tussen stervenden (R.M. M'Cheyne)
- 5. In dienst van de Koning (ds. G.H. Kersten)**
6. Blind voor de uitkomst

De Dordtse Kerkorde (1619) moest weer leidend worden. 'Ieder lid der gemeente, maar toch zeker elke ambtsdrager behoorde een kerkorde te bezitten. Koop, lees en herlees toch deze kerkrechtelijke bepalingen'. De toelichting voor kerkelijk gebruik van ds. K. de Gier, later verbeterd en

Jeugdboek over ds. G.H. Kersten

uitgebreid door ds. W. Silfhout, is een onmisbare gids gebleken.

De DKO gaat echter meer over bevoegdheden en procedures dan over de inhoud voor het ambt en het geestelijk leidinggeven. Inhoudelijk trokken ds. Kersten en zijn opvolgers, onder wie de predikanten Vergunst, Van Haaren en Moerkerken, het spoor van de Reformatie en Nadere Reformatie door naar de 20e en 21e eeuw.

LEREND OUDERLING

Al heeft ds. Kersten geen boekje geschreven over het ouderlingenambt, wel maakte hij als lereud ouderling in Meliskerke al jong kennis met het ambt. Bij bevestigingen van ambtsdragers besefte hij als geen ander dat de gaven voor het ambt van Boven moesten komen. De roepende God maakt ambtsdragers bekwaam!

Ouderling zijn is dienen, wist ds. Kersten. De titel van een kinderboek over zijn leven, "In dienst van de Koning", is daarom treffend gekozen. Zijn leven stond in dat teken. Het verlangen om vruchtbaar te mogen dienen, is hem altijd bijgebleven. Dat uitzien zal ook hen die het 'treffelijk werk' van opziener begeren, ongetwijfeld bekend zijn.

BLOED DER ZIELEN

Ouderlingen zijn geroepen om geestelijk leiding te geven in

de gemeente. Men vindt praktische wenken van ds. Kersten in zijn boek "In het voetspoor der vaderen". Zuiver en zakelijk beschreven, in vraag en antwoord. Een greep uit de inhoud:

Over aftredende ambtsdragers: 'Ontbreken de nodige gaven, is er geen genoegzame behartiging van het ambt, geeft de eigen wandel of die van het gezin aanstoot, de kerkenraad stelle hen in geen geval herkiesbaar'.

Over bedanken en bedenktijd: 'Hij die tot het ambt geroepen wordt, handele niet lichtzinnig, maar zal zich ook niet gemakkelijk aan deze roeping onttrekken, ook al voelt hij zich bezwaard vanwege zijn onbekwaamheid'.

Bij herbevestiging wordt hem 'bij het afleggen van de nieuwe eed het gewicht zijner bediening opnieuw op het hart gedrukt'.

Wie kandideren? 'De kerkenraad beraadslage tevoren en overwege wel welke kandidaten hij de gemeente voordragen zal, zoekend daartoe de beste krachten, die in de gemeente zijn'. Geestelijke leiders zijn onmisbaar in de kerk van alle tijden en plaatsen.

Mogen ouderlingen over iemands hart oordelen? 'Ze zijn niet geroepen om te heersen over de staat van anderen'. 'In het huisbezoek hebben de ouderlingen

ds. I. Kievit (1887-1954)

daarover niet te oordelen, maar met de gemeenteleden te spreken over hetgeen ter zaligheid gekend moet worden'. Dus ook: 'De valse gronden ontdekken en het oprechte volk van God vertroosten en opbouwen in het geloof'.

Het luistert nauw. 'Met ontroering denk ik aan velen in onze dagen die de schare blinddoeken voor het naderend verderf. Hoe ontzettend zal het eens voor deze opzieners zijn als in de dag des oordeels het bloed van de hun toebetrouwde zielen van hun hand zal geëist worden'. De gemeenten gingen hem aan het hart. 'O, het ware toch te wensen dat God mannen verwekte, die getuigenis mochten geven van de genade in hen verheerlijkt'.

GEESTELIJK LEIDEN

Niet alle ouderlingen moeten per se preken lezen in de kerk, zegt ds. Kersten onomwonden. Sommigen hebben andere gaven die ook nuttig kunnen zijn. Mannen met de gave om preken te lezen zijn het meest tot stichting van de gemeente. 'Welnu, elk op zijn plaats en de hand zegge tot de voet niet: ik heb u niet van node'.

Nog één ding mag niet ongenoemd blijven: onkunde. Juist dan is geestelijke leiding nodig, verzuchtte ds. Kersten meer dan eens. Hij spoort de gemeenten, jonge mensen, aan om zich toch te verdiepen in de oude schrijvers. Om die reden gaf hij kerkenraden een verstandige raad. 'Ouderlingen krijgen het advies om in de leesdiensten een oude schrijver te lezen, zó bewerkt dat hij voor dit doel geschikt is geworden' (uit: Ds. G.H. Kersten, "Facetten van zijn leven en werk").

Ds. G.H. Kersten, een bruggenbouwer en verbinder tussen oud en jong, die zijn sporen nagelaten heeft tot op de dag van vandaag.

STEM UIT HET VERLEDEN VAN VERRE GEZIEN

'... maar hebben dezelve van verre gezien en geloofd en omhelsd'.

Hebreeën 11:13b

Is er verschil tussen: van verre gezien en... geloofd? Ja, hier zijn twee onderscheiden werkzaamheden van het geloof. Beide, zien en geloven, houden verband met het geloof. Wij zouden het zo kunnen zeggen: het van verre zien betreft zich op het kennen. Het wordt ons voorgesteld als een begeerlijk en heerlijk goed. We staren erop met een verwonderend oog. Ons hart wordt met zijn roerselen gericht op dat zalig goed dat ons trekt.

Zo gaat het nu ook een waarlijk verlegen zondaar, die leert buigen onder het recht des Heeren. O, welk een verademing brengt dit van verre zien teweeg. Ja, hebt u niet reikhalzend uw armen uitgestrekt om het te grijpen? Maar weldra wijkt het terug voor het hart. Alleen de zoete nawerking blijft een tijdje en dan... dan pijnigt het verlangen het gewonde hart des te dieper. Maar, het oude bondsvolk deed meer dan van verre zien. 'En geloofd', zegt onze tekst. De beloften werden van verre gezien en geloofd. Dus niet alleen naar de zijde van het kennen ontsloot voor hen de werkelijkheid van Gods verbond, maar ook naar de zijde van het hart. Er is vertrouwen in het geloof. Van verre zien en vertrouwen. Zij verlieten zich op de beloften van God en dan hadden onze ouden aanvankelijk vrede, dan drukte hen de zonde niet, dan mochten zij hun aangezichten opheffen. Sloot dit 'geloven-in-de-beloften' bij onze ouden 'geloof-in-Christus' in? Ongetwijfeld, maar zij hadden niet de klaarheid van de beloften, hoe die beloften in Christus Jezus alleen ja en amen zijn. Want alle beloften riepen om Christus' komst. 'Van verre gezien, geloofd en omhelsd'. Het vertrouwen staat in het midden en wordt geloven genoemd. Het van verre zien raakt de geloofskennis.

Maar nu het omhelzen. Hoe kan ik leunen op hetgeen van verre is? Hoe kan ik omhelzen wat niet nabij is? Het geloof heeft lange armen en reikt zeer ver. Zo was er dus ook de genieting van het omhelzen.

Zo is het toch nog? Maar de aard en de kracht van dit omhelzen wordt weer bepaald door een afstand. Zo zijn we nabij gebracht door het bloed van Christus en Christus is nabij gebracht in Zijn bloed. In Hem zijn we gesteld voor de Vader en door de Vader omhelsd. Hij is nu klaarder ontdekt aan het geloof, dieper gekend, daarom is de kracht van het vertrouwen nauwer en de zaligheid van het genieten dieper, dan dat van onze ouden. Omhelzen wat Hij toezegt, ja Hem omhelzen.

Door Hem omhelsd worden. Nee, zegt u, dit zou ik niet kunnen zeggen, maar wel dat Hij Zich openbaarde in Zijn zondaarsmin en ik sloeg mijn armen uit. O, wat is Immanuël mij dierbaar! Hij is Degene, Die de geschonden deugden van God opluistert zodat ik zonder krenking van Gods deugden kan worden gered. Hoe zeker toch, zijn de dingen van de eeuwigheid!

GEESTELIKE GESANGEN

De jonge dominee Schortinghuis schrijft later in zijn boek "Het Innige Christendom" kritisch over zichzelf. Onder invloed van 'gunstelingen' verandert hij namelijk zijn manier van preken 'en begon alzo mijn vijandige inborst aan iedereen te vertonen, veroordeelde die de Heere vreesden en noemde hen huichelaars en geveinsden'.¹

Maar dat blijft niet zo. De Heere gebruikt een gesprek met zijn ambtsbroeder Klugkist om hem tot bekering te brengen. Die grondige ommekeer laat hem zien hoe verkeerd hij bezig is. Vol verdriet belijdt hij onder tranen op de preekstoel zijn on-Bijbelse preken: 'O! gemeente, ik ben verloren, onbekeerd, trouweloos en helwaardig. En och, gij zijt ook zo. Ik heb uw arme zielen misleid en herroep mijn pleisteren met loze kalk'.

Deze belijdenis maakt zoveel indruk, 'datdetoehoordersmetmijschreidenen de hele gemeente in beroering raakte'.² Bij deze beschrijving moeten we niet vergeten dat dit gebeuren plaatsvond in de achttiende eeuw. Die is onder meer bekend als een tijd waarin emoties niet weggestopt werden. Bij het lezen van de werken van Schortinghuis komt dat kenmerk regelmatig naar voren.

Later vergelijkt hij die toestand van zijn ziel in het gedicht "Voor eene valsche betrouwer" met de dwaze maagden. Hij bidt in de tweede helft van couplet 7:

*O, verlos dan nu mijn ziel,
Heere, van deez' *losse gronden,
Geef dat ik eens voor U kniel
Om in U te zijn gevonden.
("Geestelike gesangen", 50;
melodie Psalm 25)
onzekere, twijfelachtige

Na zijn bekering beklemtoont hij de noodzaak van wedergeboorte veel meer. Bovendien gaat hij dichten. In 1726, dus dit jaar precies 300 jaar geleden, schrijft hij de inleiding op zijn

eerste bundel, getiteld "Geestelike gesangen". Het boekwerkje zelf wordt een jaar later uitgegeven. Een paar jaar later, in 1729, komt een vervolg op de markt onder de titel "Bevindelijke Gesangen".

In de aanspraak aan de lezers van zijn bundel "Geestelike gesangen" schrijft Schortinghuis over het doel dat hij met zijn gedichten heeft. Daarin zijn de woorden ontdekking, overtuiging en opbouw te lezen. Hij noemt het dichten een kleine arbeid en bidt of dit door Gods Geest de een of andere ziel tot zaligheid mag dienen. Hij hoeft niet te rekenen op eer. De inhoud van zijn gedichten is daarvoor een belemmering. Die gaat namelijk tegen de opvatting van naam-christenen in, die liever 'gefiatteert' [bevestigd] dan ontdekt worden.

Zij baseren zich op 'bedrieglijke steunselen'. In een van zijn gedichten schrijft Schortinghuis dat mensen daaraan ontdekt moeten worden.

*Sta ik op *vermeende krachten,
Heere, doe mij die verachten.
**Dat ik gans van kracht ontbloot
Sterkte zoek in Jezus' schoot.
Ben ik in mijn oog rechtvaardig
Toon mij dat ik helle-waardig
Voor U ben en dat mijn kwaad
Niets verdient dan ongenaad.
("Geestelike gesangen", 33;
melodie Psalm 77)
*ingebeelde, **opdat*

Door de grote ommekeer in zijn geestelijke leven kijkt Schortinghuis anders naar zijn gemeente. Hij beseft dat er

nog veel onbekeerden zijn. Dat doet hem verdriet. Hij spoort de lezers van de gedichten aan tot nauwkeurig zelf-onderzoek. Daarbij heeft hij ook en wellicht vooral de schijngeelovigen op het oog. Zij hebben de naam dat ze leven, maar ze zijn dood.

In het uitvoerige inleidende gedicht op de eerste bundel brengt hij dat als volgt onder woorden:

*Wie kan, die het groot belang van
Sion ligt op 't hart,
Zichzelf bedwingen van meedogen,
druk en smart?
Terwijl het Praalgebouw van Koning
Jezus' tempel
Ontluisterd wordt *van 't dood
gebeent, dat op de drempel,
Zich neerzet, en met 't heilig zaad,
In 's Konings hof en zalen gaat.*

*Maar ach! verdwaasde! die 't
ontdekkend Geesteslicht,
Ontvlucht, zie hier voor u mijn hart
en pen gericht
Tot uw besturing, of de Hemel
in meedogen
Om u, rampzalig', uit te redden,
werd bewogen.
Of 't heil, voor Sions volk bereid,
U nog eens werde **toegeleid.
("Geestelike gesangen", ***5)
*door, **toegelegd, geschonken*

In het volgende artikel gaan we lezen over de bijzondere indeling van de gedichten.

¹Het Innige Christendom, 86-87

²Het Innige Christendom, 88

Modderig slijk

**‘Dit gezegd hebbende,
spoog Hij op de aarde’**

Johannes 9:6a

De blinde bedelaar zit er nog steeds. Hij zegt niets, doet niets en vraagt niets. Met nietsziende ogen kijkt hij rond. Veel heeft hij gehoord, weinig heeft hij er wellicht van begrepen. Sprak daar iemand over licht, over het Licht der wereld? Een wonderlijke hunkering ontwaakt in zijn binnenste.

Iedereen zwijgt. Zelfs de discipelen. Opeens merkt de blinde wat beweging. Voeten schuifelen over de aarde. Hij hoort iemand dichterbij komen, door de knieën gaan. Handen raken hem aan. Er wordt iets op zijn dode ogen gesmeerd, uitgerekend op z'n ogen, want daar mankeert het hem aan. Héme wordt niets gevraagd. Wat mag dít allemaal zijn!

Johannes staat ook toe te kijken en schrijft het later zo op: ‘Dit gezegd hebbende, spoog Hij op de aarde, en maakte slijk uit dat speeksel, en streek dat slijk op de ogen des blinden’ (Joh. 9:6).

Heeft dit nu zin? Speeksel, slijk, een beetje modder van de zanderige grond, op iemands ogen smeren, als ogenzelf? Dat helpt toch niet? Dit is onhygiënisch. Modder in je ogen, daar zou een ziende nog blind worden. Zo'n geneesmiddel werkt averechts. Daar wordt een blinde alleen nog maar blinder van. Calvijn merkt op dat de blindheid van deze bedelaar op zo'n manier zelfs verdubbeld wordt. Nee, nu komt 't zeker nooit meer goed. Maar Matthew Henry zegt: ‘Christus, Zijn eigen speeksel gebruikende, geeft te kennen dat er genezende kracht is in alles wat Hem toebehoort. Slijk uit Christus' speeksel gemaakt, is veel kostelijker dan alle balsem van Gilead’.

Ryle veronderstelt dat Christus door deze manier van doen wil leren dat Hij aan geen enkel middel gebonden is om goed te doen. ‘We mogen dan ook verwachten dat we evengoed verschillen zullen zien in de manier waarop Hij omgaat met zielen’.

De blinde heeft het stilletjes laten gebeuren. Zelf heeft hij niets gedaan. Hij was geheel lijdelijk, passief. Maar nu wordt er van hem iets gevraagd. Hij wordt aan het werk gezet. De Vreemdeling geeft hem een opdracht: ‘Ga heen, was u in het badwater Silóam’ (Joh. 9:7a).

Waarom zendt Christus deze man uitgerekend naar Silóam, de bron aan de voet van de tempelberg? Silóam was voor de Joden een badwater van betekenis. Velen zagen in de Silóamvijver een teken van Gods genade en van zegen over Israël. Het water ervan vloeide van onder de dorpel van het huis des Heeren en kwam dus bij God vandaan, zeiden de Joden. Heeft het met zulke dingen te maken dat de blinde juist naar Silóam moet?

Sommigen zoeken het antwoord in de naam van het water, Silóam, dat betekent: ‘Uitgezonden’. Jezus is de Uitgezondene van de Vader, en Hij zendt de blinde naar het water dat ‘Uitgezonden’ heet, waarmee Hij zeggen wil: Ik ben Zelf de ware Silóam, de Levensbron, Wiens licht doet klaarder dan de zon, straks het heug'lijk licht aanschouwen.

Misschien is het wel het beste om van zulke dingen te zeggen: Het heeft God behaagd om dit wonder op deze manier te verrichten, om dit zo te doen. Punt. Uit.

► wordt vervolgd

*Sprak daar
Iemand
over licht,
over het
Licht der
wereld?*

Vraag en antwoord

Iedere dag worden er heel wat vragen aan jou gesteld. Door jouw docenten, jouw vrienden, jouw ouders. En vragen moeten beantwoord worden.

Het is voor de docent een manier om erachter te komen of jij de leerstof hebt begrepen. Vragen van jouw vrienden kunnen gesteld worden om je uit de tent te lokken om jouw mening over iets te geven. Vragen kunnen ook heel persoonlijk zijn. Vragen die je hart raken. Vragen die om de kern van het leven gaan. Toen de Heere Jezus met Zijn discipelen op aarde rondwandelde, hebben Zijn discipelen heel wat vragen aan hun Meester gesteld. En antwoord hebben ze gekregen. Soms vertroostende antwoorden, soms ook scherp bestraffende antwoorden. Jezus Zelf heeft aan Zijn discipelen óók vragen gesteld. Vragen die alle discipelen aangingen en heel persoonlijke vragen. Eens stelde Hij de vraag: 'Wie zeggen de mensen dat Ik, de Zoon des mensen, ben?' (Matth. 16:13). Daar wisten ze het antwoord wel op. U bent de Christus, de Zoon van de levende God. Toen heel veel mensen bij Jezus waren weggegaan,

*'Simon,
Jona's zoon,
hebt gij
Mij lief?'*

stelde Hij de discipelen de vraag: 'Wilt gijlieden ook niet weggaan?' (Joh. 6:67). Ook deze vraag werd krachtig beantwoord. We weten geen beter Adres dan U. U heeft woorden van het eeuwige leven (Joh. 6:68). Opvallend dat beide vragen overigens door Petrus zijn beantwoord.

Maar één op één heeft de Heere Jezus de meest indringende en persoonlijke vraag gesteld. Na Zijn opstanding. Aan de oever van het meer van Galiléa. Niet één keer. Maar tot drie keer toe. 'Simon, Jona's zoon, hebt gij Mij lief?' (Joh. 21:15-17). Niet zonder reden werd deze vraag gesteld! 'Ja, Heere, Gij weet dat ik U liefheb'. Deze vraag stelt de Heere op de man af. Dus ook aan jou. En het antwoord?

LEZEN: JOHANNES 21:15-25

de **Saambinder**

**Vraag van de week:
Hoeveel vissen vingen de
discipelen toen ze het net aan de
rechterzijde moesten uitwerpen?**

Antwoord op de vraag van vorige week:
*De blindgeborene moest zich wassen in het
badwater Silóam.*

Johannes 9:7

*‘De ongelovige
verlaat zijn zonde
nooit, totdat de
zonde hem eerst
verlaat’.*

Thomas Brooks

BIJ DE VOORPAGINA:

GEREFORMEERDE GEMEENTE DRACHTEN

Als ds. E. Venema te Zwijndrecht in november 1972 een beroep uit Drachten ontvangt, voelt hij zich gedrongen dit beroep aan te nemen. Op 31 januari 1973 wordt hij door ds. P. Blok bevestigd. 's Avonds doet hij intrede met een preek over Handelingen 8:35. Daarbij merkt hij onder meer op: 'Het gaat soms wonderlijk in het leven. Filippus wordt geroepen om het Evangelie te gaan brengen aan de Moorman, zo gezegd een gemeente van één man. En hij kan niet onder die opdracht uit. Zo is het ook mij vergaan. God stuurt mij uit de veel grotere gemeente van Zwijndrecht naar deze plaats. Ik heb Zijn stem goed verstaan: 'Jij gaat naar Drachten, naar die kleine gemeente met dat miniatuurkerkje aan de kade. Je opdracht is niet anders dan Jezus Christus te brengen, de enige Naam ter zaligheid'. Dan is er geen wikken en wegen meer. Dan heb je te gaan in het volle geloofsvertrouwen dat God het wel zal maken. (...) Mozes had allerlei bezwaren.

Maar de Heere kwam hem onderwijzen en helpen. Zo zal Hij ook mij helpen, mits ik mijn opdracht versta u allen te brengen die ene Naam ter zaligheid: Jezus Christus. Dát is de inhoud van de boodschap'.

John, de schrijvende pelgrim

De baby is blind

Als de mensen John prijzen dat hij zo veranderd is, knikt hij maar eens.

Het is waar, denkt hij tevreden. Ik ben niet langer een vloeker. Ik lees steeds vaker in de Bijbel en ik hou ervan om over de godsdienst te spreken.

Zelfs klokken luiden op zondag doe ik niet meer. Nee, ik ben echt vroom geworden.

Toch kan John het niet nalaten om eens te gaan kijken als anderen de klokken luiden. Hij kijkt bang omhoog. Stel je voor dat een klok naar beneden zou vallen. Hij gaat vlug onder een dwarsbalk staan.

Maar ook daar voelt hij zich niet veilig. Hij gaat in de deuropening staan. Maar de toren zou ook wel om kunnen vallen. Dus besluit hij om helemaal niet meer te gaan kijken. Telkens lukt het John om beter te gaan leven. Alleen vindt hij het wel moeilijk om het dansen te laten. Dat is zo'n plezierig iets, met die muziek erbij. Pas na een jaar kan hij het nalaten en dan is hij nog meer tevreden over zichzelf.

God zal ook wel blij met mij zijn. Ik denk dat er in heel Engeland niemand is die de Heere zoveel genoeg doen als ik, John Bunyan, de ketellapper.

John loopt op zijn tenen naar de wieg in de hoek van de kamer. Hij neemt een kaars in zijn hand en houdt het flikkerende vlammetje boven de wieg, waarin dochttertje Mary ligt.

Lang staat hij bij het wiegje te kijken.

Mary komt er glimlachend bij staan. 'Wat heeft God ons rijk gezegend met de kleine Mary. Wat doe je toch telkens met die kaars bij de wieg?'

'Ik doe het iedere dag, maar onze kleine Mary kijkt niet naar het vlammetje. Haar oogjes staan zo dof. Ze is nu al twee maanden, maar zou ze ons wel zien? O, ik ben bang dat ze blind is.'

'Blind?' Mary pakt de baby uit de wieg en drukt het kindje dicht tegen zich aan.

ONDERWERPING ALS DE HOOGSTE TRAP

Onderwerping mag wel een van de hoogste trappen van het geloof genoemd worden. Als onbegrepen wegen, afbraak of verlies het deel in dit leven is, juist dan zal oprechtheid en onderwerping Gods kind moeten sieren. John Hill schrijft er behartenswaardig over in zijn boekje "Het ga zo 't wil".

1. Onderwerping in de diepste smart
2. **Onderwerping als de hoogste trap**
3. Onderwerping komt van Boven
4. Onderwerping tot het einde

Over de jeugdjaren van John Hill, geboren in 1711 te Hitchin (Oost-Engeland), is weinig bekend. In zijn achttiende levensjaar werd hij lid van de Independent Church, waar hij al op jonge leeftijd de gemeente van Stoke Newington en later ook die van London mocht dienen. Hij stond in de traditie van predikanten als John Owen en Thomas Goodwin. Het behaagde de Heere om zijn bediening als minster of gospel rijk te zegenen.

Hill leed veel pijnen en kon daardoor zijn dienstwerk niet altijd verrichten. Reeds op 34-jarige leeftijd mocht hij ingaan in de vreugde zijns Heeren. Hij liet een aantal preken na, en dus ook een verhandeling over de woorden 'En zij zeide: het is wel'.

In wegen van beproevingen onze eigen wil te verenigen met Zijn wil: 'Vader, wat Gij doet, is goed'..., die vrucht groeit niet op onze akker. Ook na ontvangen genade niet. Als het geloof echter in beoefening is, wil de Heere er verkwikking en vertroosting in geven, schrijft Hill. Hij werkt onder meer de volgende onderwerpen uit: wat onderwerping is, de gronden waarop het

steunt, de vrucht ervan en hulpmiddelen tot onderwerping.

BEPROEVING

Een eerste indringende vraag van Hill is welk nut beproevingen ons doen als we de hand des Heeren hier niet achter zien. 'Laat een mens de tucht des Heeren toch niet verwerpen of boven Zijn kastijding gaan staan! Beter is het om de reden te onderzoeken: waarom gaat de Heere deze weg met mij?' Elke roede heeft een stem in zich: 'Hooft de roede en wie ze besteld heeft' (Micha 6:9). Is het om Zijn kind te ontledigen, te spenen van de wereld, de zondigheid van de zonde te laten zien? Job onderzocht zijn wandel en antwoordde: 'Behalve wat ik zie, leer Gij mij; heb ik onrecht gewrocht, ik zal het niet meer doen'. De Heere houdt ons in Psalm 55 voor onze zorg op Hem te werpen. Dat is onderwerping. Is daarmee dan ook het gevoel van de verdrukking weg? Nee, schrijft Hill, want 'alle kastijding, als die tegenwoordig is, schijnt geen zaak van vreugde, maar van droefheid te zijn' (Hebr. 12:11). Weende de Heere Zelf niet bij het graf van Lazarus? In Zijn laatste lijdensgangen was Zijn ziel zelfs geheel bedroefd tot de dood toe.

BEDOELING

De Sunamitische vrouw was bitterlijk bedroefd. En toch: alles wél.

Tegelijk pleitte ze voor het leven van haar kind. Onderwerping aan Gods wil kan zeker samengaan met ernstig bidden om een genadige uitweg, houdt Hill ons voor. Zei de onschuldige natuur in Jezus Christus niet: 'Indien het mogelijk is, laat deze drinkbeker van Mij voorbijgaan'? De mond tégen God opendoen is zonde, de mond en het hart vóór Hem opendoen is echter de dure plicht van Zijn beproefde kind. Zij rechtvaardigen God, door genade, in alles wat Hij doet. Hij handelt met ons zachter dan wij verdienen, zo houdt Hill zijn lezers voor. Het sluit ook een goedkeuren in van alles wat God doet. Job was alles kwijt, de Heere had gegeven en genomen; en toch: de Naam des Heeren zij geloofd! Er mocht zicht zijn op de rust en gelukzaligheid die hem eenmaal wachten zou. Gods kind mag zich dan weleens verheugen in zijn weg, hoezeer deze ook tegen vlees en bloed ingaat. Onderwerping behelst volgens Hill een rechtvaardigen, goedkeuren, aanhangen. Hij had er onderwerpelijke kennis aan.

N.a.v. "Het ga zo 't wil", een verhandeling over de woorden 'En zij zeide: het is wel' (n.a.v. 2 Kon. 4:26); John Hill, uitg. De Schatkamer, 2000 (oorspronkelijke titel "It is well", Zoar Publications, Sheffield.

► wordt vervolgd

KERKNIEUWS

BEROEPINGSWERK

BEROEPEN

te Clifton (New Jersey, VS),
ds. M.T. Al-Chalabi te Hilversum;
te Dirksland,
ds. D. de Wit te Kesteren;
te Hoogeveen,
ds. J. de Kok te Sint Annaland;
te Ridderkerk-Slikkerveer,
ds. J.B. Huisman te Ede;
te Sunnyside (Washington, VS),
ds. H. de Leeuw te Brant County.

BEDANKT

voor Aalburg en Gorinchem,
ds. H. Hofman te Grand Rapids;
voor Franklin Lakes (VS),
ds. P.C. Vlot te Krabbendijke;
voor Kruiningen,
ds. L. van der Kuijl te Waarde;
voor Rotterdam-Alexanderpolder,
ds. J.B. Huisman te Ede;
voor Den Haag-Scheveningen en
Sioux Center (VS),
ds. J.B. Zippro te Zoetermeer;
voor Klaaswaal,

ds. B. Labee te Veenendaal;
voor Terneuzen,
ds. C. van Ruitenburg te Tholen.

OPENING NIEUWE KERK KESTEREN

Met blijdschap en verwondering over Gods goedheid en trouwe zorg deelt de kerkenraad van Kesteren mee dat na een lange voorbereidingsperiode en een voorspoedig verlopen bouwtraject het nieuwe kerkgebouw gereed is. Vrijdag 17 april wordt er een bijeenkomst gehouden voor de ingebruikname van het nieuwe kerkgebouw voor gemeenteleden en genodigden, inclusief officiële overdracht van de bouwcommissie aan de kerkenraad.

Zaterdag 18 april wordt er een open dag gehouden voor iedereen die de kerk wil bekijken. Tijdens de eerste kerkdienst op zondag 19 april in het nieuwe gebouw wordt de kanselbijbel geopend en komen we als gemeente voor het eerst samen onder de verkondiging van Gods

Woord. Het adres van het nieuwe kerkgebouw is: Ter Leedestraat 15, 4041 HM Kesteren.

Kerkenraad Kesteren

AANGEPASTE DIENST IN URK

Op zaterdag 18 april (14.30 uur) is er in de gemeente te Urk een aangepaste dienst van Helpende Handen. Tijdens deze dienst zal ds. A.J. de Waard voorgaan. Ook worden er samen psalmen gezongen. Na afloop is er gelegenheid elkaar te ontmoeten. Iedereen is welkom, maar bijzonder onze vrienden en vriendinnen met een beperking worden van harte uitgenodigd.

WIJZIGING KERKELIJK JAARBOEK

Blz. 111: scriba van de classis Tholen is nu: A. van Heinsberg, Oranjestraat 21, 3244 BJ Nieuwe Tonge; tel. 06-30729721, e-mailadres: a.vanheinsberg@gmail.com

BERICHTEN

REGIOAVONDEN VAN EEN HANDREIING

Enter - Op donderdag 23 april (19.30 uur) belegt Vereniging Een Handreiking een regioavond in 'Ons centrum' te Enter (Putman Cramerstraat 55). Petra van Nederpelt, orthopedagoog in het Ikazia Ziekenhuis in Rotterdam, spreekt over hechtingsproblematiek. Voor meer informatie: M. Heijkoop, tel: 06-40907760, of zie www.eenhandreiking.nl
Damwald - De regio Fryske Wâlden van Een Handreiking belegt een lezing over 'Trauma', op woensdag 22 april (19.45 uur).
Locatie: Haadwei 127, Damwald.

BETUWSE LENTEFIETSTOCHT

Op zaterdag 18 april wordt de Betuwse Lentefietstocht gehouden. De route voert door de Betuwe, langs oude kerkgebouwen en rivieren. Starten kan tussen 9.30 en 12.00 uur vanaf de nieuwe

kerk van de Geref. Gemeente in Kesteren. Daar is het dan ook open dag (9.30-15.30 uur), met onder meer een markt. Meer informatie en aanmelden via <https://nieuwbouw.gergemkesteren.nl/fietstocht>

VERKOPING

Werkendam - Op maandag 27 april (10.00-14.30 uur) houdt de zendingscommissie van Werkendam een Oranjemarkt in de Joh. Groenewegenschool, Sportlaan 4. Opbrengst is voor ZGG.

ZANGAVONDEN

Barneveld-Zuid - Kerk Geref. Gemeente, zat. 25 april, 19.00 uur, kinderkoor Timotheüs m.m.v. bovenstemgroep; meditatie ds. M.G. van Middendorp; collecte voor verbouwing kerk Barneveld-Centrum.
Beekbergen - Kerk Geref. Gemeente, zat. 18 april, 19.30 uur,

jongerenkoor Elad (Elspeet), gem. koor Yehuda (Beekbergen), leiding ds. A. Schreuder; evangelist R. van Klinken vertelt over zijn werk op de evangelisatiepost te Emmen; collecte voor Emmen (avond is ook te beluisteren via de livestream op www.gergembeekbergen.nl).

Ede - Oude Kerk, zat. 18 april, 19.00 uur, psalmzangavond, Arthur de Jong, orgel; leiding ds. J van Laar; collecte voor nieuwbouw werkcentrum Adullam Barneveld.

Gorinchem - Grote Kerk, zat. 25 april, 19.30 uur, psalmzangavond met Martin Weststrate en Aron de Graaf, orgel; spreker student P.C. Kok; collecte voor Bijzondere Noden en stichting Bethlehem (toegang vrij).

Opheusden - Kerk Geref. Gemeente, maandag 27 april, 19.00 uur, psalmzangavond m.m.v. Arthur de Jong, orgel; meditatie student L.J. van den Berge; collecte voor aflossing kerk.

KERKDIENSTEN

ZONDAG 19 APRIL 2026

Aagtekerke 9.30 en 18.30 uur ds. A.P. Baaijens; **Aalburg** 9.30 en 18.00 uur ds. C.A. van Dieren; **Aalst** (in kerkgebouw HHG) 15.30 uur ds. C. Sonneveld; **Alblasserdam** 14.30 uur ds. M.H. Schot; **Alphen aan den Rijn** 16.30 uur ds. G.W.S. Mulder; **Amsterdam** 15.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Apeldoorn** 10.00 en 16.00 uur ds. R.A.M. Visser; **Arnhem** 15.30 uur ds. A. Schreuder; **Barendrecht** 10.00 en 16.00 uur ds. M. Joosse; **Barneveld-Centrum** (locatie: GG Barneveld-Zuid) 8.30 en 14.30 uur ds. E.J. Boudewijn; **Barneveld-Zuid** 11.00 en 19.00 uur ds. J. van Laar; **Beekbergen** 10.00 uur ds. A. Schreuder en 19.00 uur stud. H.R. Keurhorst; **Benthuizen** 9.30 en 18.00 uur ds. G. Clements; **Berkenwoude** 10.00 (H.D.) en 19.00 uur ds. M.L. Dekker; **Bodegraven** 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil en 18.30 uur stud. B.J. Meulmeester; **Borssele** 9.30 en 18.00 uur ds. W. de Jong; **Boskoop** 9.30 uur ds. P. Mulder en 16.30 uur ds. P.J. de Raaf; **Burgh-Haamstede** 17.00 uur ds. G.J.N. Moens; **Capelle aan den IJssel-West** 15.00 uur ds. J.M.D. de Heer; **De Valk-Wekerom** 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; **Delft** 15.30 uur ds. J.B. Zippro; **Den Haag-Scheveningen** 15.30 uur ds. M.L. Dekker; **Deventer** 18.00 uur ds. A. Schreuder; **Doetinchem** 9.30 en 16.30 uur ds. P.G. Heijkamp; **Dordrecht** 10.00 en 16.45 uur (H.D.) ds. W.A. Zondag; **Ede** 9.30 en 16.00 uur ds. J.B. Huisman; **Emme-loord** 19.15 uur ds. W. Harinck; **Enkhuizen** 14.30 uur ds. K. Boeder; **Enschede** 15.00 uur ds. S.W. Janse; **Enter** 15.00 uur ds. A.T. Huijser; **Ermelo** 9.30 (H.D.) en 18.30 uur ds. K. Boeder; **Genemuiden** 15.30 uur (H.D.) ds. A. Verschuure; **Goes** 18.00 uur ds. A.E. Brijder; **Gorinchem** 9.30 uur ds. R.T. Michielse en 14.00 uur ds. J.M. Evers; **Gouda** 9.30 en 15.30 uur stud. B.J. Meulmeester; **Goudswaard** 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; **'s-Gravenpolder** 9.30 en 18.00 uur (H.D.) ds. S. Maljaars; **'s-Gravensande** 19.00 uur ds. G.J. Baan; **Hardinxveld-Giessendam** 9.30 en 18.00 uur ds. J.C. Kriekaart;

Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur ds. M.H. Schot; **Hilversum** 10.00 en 17.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; **Hoedekenskerke** 10.00 en 14.30 uur ds. C.J. Meeuse; **Hoofddorp** 14.30 uur ds. M.T. Al-Chalabi; **Hoogeveen** 19.00 uur ds. R.A.M. Visser; **Houten** 19.15 uur ds. W.A. Zondag; **Kampen** 9.30 en 15.30 uur stud. H.R. Keurhorst; **Kamperland** 9.30 (H.A.) en 14.30 uur ds. G.J.N. Moens; **Kapelle-Biezelinghe** 10.00 uur ds. J.J. Tanis en 15.30 uur ds. C. van Ruitenburger; **Kesteren** 10.00 en 17.30 uur ds. D. de Wit; **Klaaswaal** 15.00 uur (H.D.) ds. H.J. Agteresch; **Kootwijkerbroek** 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; **Kortgene** 10.00 en 15.00 uur stud. W. van Ee; **Krimpen aan den IJssel** 9.30 en 16.30 uur ds. J.J. Hoogerbrug; **Kruiningen** 9.30 en 18.00 uur ds. G. Hoogland en 14.00 uur ds. S. Maljaars; **Leerdam** 10.00 en 18.00 uur ds. M.G. van Middendorp; **Leiderdorp** 10.00 uur ds. P.J. de Raaf en 16.00 uur ds. P. Mulder; **Lelystad** 9.30 (H.A.) en 19.00 uur ds. A. Verschuure; **Lisse** 10.00 en 16.00 uur ds. J. Kroon; **Meeuwen** 15.00 uur ds. P. Kleijer; **Meliskerke** 9.30 en 14.30 uur ds. A.E. Brijder; **Melissant** 19.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; **Middelburg-Centrum** 9.30 uur ds. M. Karens en 18.30 uur stud. K.L. Blok; **Middelburg-Zuid** 9.30 (H.D.) en 16.00 uur ds. M. Boersma; **Middelharnis** 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. G. van Manen; **Mijdrecht** 15.30 uur ds. J. IJsselstein; **Moerkapelle** 9.30 en 18.30 uur ds. H. Brons; **Naaldwijk** 19.15 uur ds. J.J. Hoogerbrug; **Nieuw-Beijerland** 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; **Nieuwdorp** 9.30, 14.00 en 18.30 uur ds. A.A. Brugge; **Nieuwe-Tonge** 15.00 uur ds. J. van Rijswijk; **Nieuwer Ter Aa** 10.00 en 15.30 uur ds. W. Silfhout; **Nieuwerkerk** 15.00 uur ds. A.P. Baaijens; **Nijkerk** 9.30 (H.D.) en 18.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Nisse** 14.30 uur ds. L. van der Kuijl; **Nunspeet** 15.30 uur ds. A. Schot; **Oosterend (Texel)** 10.00 en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; **Oostkapelle (Dovendienst)** 9.30 en 16.00 uur ds. P.C. Vlot; **Opheusden** 9.30 (H.D.) en 16.00 uur ds. W.

Mouw; **Opperdoes** 19.00 uur ds. J. Kroon; **Oud-Beijerland** 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; **Oud-dorp** 15.00 uur ds. G. van Manen; **Oude-Tonge** 15.30 uur ds. M. Blok; **Oudemirdum** 9.30 en 14.30 uur ds. C. van Krimpen; **Poederroijen** 9.30 en 18.30 uur ds. C. Sonneveld; **Poortugaal** 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; **Poortvliet** 18.30 uur ds. J.J. Tanis; **Puttershoek** 14.30 uur ds. G.J. Baan; **Randburg (Zuid-Afrika)** 10.00 (H.A.) en 17.00 ds. F. Mulder; **Rhenen** 18.00 uur stud. L.J. van den Berge; **Ridderkerk** 9.30 uur ds. H.E.P. Fortuijn en 17.00 uur ds. R.T. Michielse; **Ridderkerk-Slikkerveer** 14.30 uur ds. W.A. Zondag; **Rijssen-Noord** 9.30 en 18.30 uur ds. A.T. Huijser; **Rijssen-West** 9.30 en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; **Rijssen-Zuid** 9.30 en 18.30 uur ds. S.W. Janse; **Rilland-Bath** 9.30 en 14.00 uur stud. D. de Jong; **Rotterdam-Alexanderpolder** 14.15 uur ds. P.J. de Raaf; **Rotterdam-Centrum** 15.00 uur ds. C. Hogchem; **Rotterdam-IJsselmonde** 9.30 en 17.00 uur ds. J.M.D. de Heer; **Rotterdam-Zuidwijk** 10.00 en 16.30 uur ds. G.J. Baan; **Scherpenzeel** 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. J. Beens; **Sint Annaland** 9.30 en 18.30 uur ds. J. de Kok; **Soest** 18.30 uur ds. J.B. Huisman; **Spijkernisse** 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. H. van der Heiden; **Sprang-Capelle** 9.30 en 18.00 uur ds. P. Kleijer; **Stolwijk** 10.00 en 19.00 uur ds. C. Hogchem; **Terneuzen** 10.00 uur ds. C. Harinck; **Terwolde-De Vecht** 9.30 en 14.30 uur ds. J. Janse; **Tholen** 10.00 en 18.30 uur ds. C. van Ruitenburger; **Tricht-Geldermalsen** 19.00 uur ds. B. Labee; **Urk** 10.00 en 17.00 uur ds. A.J. de Waard; **Utrecht** 10.00 en 16.00 uur ds. W. Harinck; **Veen** 9.30 en 18.00 uur ds. E. Bakker; **Veenendaal** 9.30 en 16.30 uur ds. B. Labee; **Vlaardingingen** 10.00 en 16.30 uur ds. J.M. Evers; **Vlissingen** 16.00 uur ds. M. Karens; **Waarde** 9.30 en 18.00 uur ds. L. van der Kuijl; **Waardenburg** 10.00 en 18.30 uur stud. A.M.C. Westeneng; **Wageningen** 10.00 en 15.30 uur stud. L.J. van den Berge; **Werkendam** 10.00 en

18.00 uur ds. H.J. Agteresch; **Westkapelle** 9.30 en 14.00 uur stud. K.L. Blok en 18.30 uur ds. M. Boersma; **Westzaan** 19.00 uur ds. P. Mulder; **Wierden-Aadorp** 15.00 uur ds. P.D. den Haan; **Woerden** 10.00 en 18.30 uur ds. J. IJsselstein; **Wolphaartsdijk** 14.00 uur ds. W. de Jong; **Zeist** 15.30 uur ds. J. Beens; **Zoetermeer** 10.00 en 18.30 uur ds. J.B. Zippro; **Zwijndrecht** 9.30 uur ds. G.W.S. Mulder en 16.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; **Zwolle** 19.00 uur ds. A. Schot.

MAANDAG 20 APRIL 2026

Hilversum 19.30 uur (uitzenddienst) ds. M.T. Al-Chalabi.

DINSDAG 21 APRIL 2026

Brakel 19.30 uur ds. J. van Laar; **Dinteloord** 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; **Dirksland** 19.30 uur ds. C. van Krimpen; **Drachten** 19.30 uur ds. W. Mouw; **Nijkerk** 19.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Nisse** 19.30 uur ds. A. Schot.

WOENSDAG 22 APRIL 2026

Aalst (in kerkgebouw HHG) 19.30 uur ds. C. van Ruitenburg; **Amersfoort** 19.30 uur ds. W. Visscher; **Ede** 14.00 uur (huw.bev.) ds. J.B. Huisman; **Elspeet** 19.30 uur ds. G. van Manen; **Goudswaard** 19.30 uur stud. K.L. Blok; **Kampen** 19.30 uur ds. A. Schot; **Katwijk aan Zee** 19.45 uur ds. S. Maljaars; **Kesteren** 19.30 uur (voor de zending) ds. C. Hogchem; **Leiderdorp** 19.30 uur ds. P. Mulder; **Lisse** 19.45 uur ds. J. Kroon; **Meliskerke** 19.30 uur ds. A.E. Brijder; **Melissant** 19.30 uur ds. M. Karens; **Nieuwdorp** 19.30 uur ds. B.J. van Boven; **Ooltgensplaat** 19.30

uur ds. M.T. Al-Chalabi; **Oosterend** (Texel) 19.00 uur ds. K. Boeder; **Oude-Tonge** 19.30 uur ds. A.A. Brugge; **Oudemirdum** 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; **Ridderkerk** 14.00 uur (huw.bev.) ds. A.T. Huijser; **Rijssen-West** 19.30 uur ds. P.D. den Haan; **Scherpenzeel** 19.30 uur ds. J. Beens; **Veen** 19.30 uur (Bidstond PS Zuid-West) ds. H.A. van Zetten; **Veenendaal** 19.30 uur (Evangelisatiedienst) ds. P.J. de Raaf; **Zwolle** 19.30 uur ds. G. Beens.

DONDERDAG 23 APRIL 2026

Alblasserdam 19.30 uur ds. G.J.N. Moens; **Barendrecht** 19.30 uur ds. M. Joosse; **Beekbergen** 14.00 uur (huw.bev.) ds. A. Schreuder; **Bodegraven** 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; **Boskoop** 14.30 uur (huw.bev.) ds. P.J. de Raaf; **Capelle aan den IJssel-Middelwatering** 19.30 uur (Ingebruikname kerkgebouw) ds. H. van der Heiden; **De Valk-Wekerom** 14.15 uur (huw.bev.) ds. B.J. van Boven; **Genemuiden** 12.45 uur (huw.bev.) ds. A. Verschuure; **Hendrik-Ido-Ambacht** 15.00 uur (huw.bev.) ds. M.H. Schot en 19.30 uur (voor de zending) ds. J. IJsselstein; **Krabbendijke** 13.30 uur (huw.bev.) ds. P.C. Vlot en 19.30 uur (voor de GBS) ds. J. van Laar; **Meeuwen** 19.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Meliskerke** 15.00 uur (huw.bev.) ds. A.E. Brijder; **Naaldwijk** 19.45 uur ds. W. Harinck; **Nieuwe-Tonge** 19.30 uur ds. A. Verschuure; **Poortugaal** 19.30 uur ds. W.J. Karels; **Puttershoek** 14.30 uur (huw.bev.) ds. L. van der Kuijl; **Rhenen** 19.30 uur ds. M.T. Al-Chalabi; **Rijssen-Noord** 14.00

uur (huw.bev.) ds. A.T. Huijser; **Soest** 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; **Sprang-Capelle** 13.30 uur (huw.bev.) ds. M. Boersma; **Waardenburg** 19.30 uur (voor de GBS) ds. G. Beens; **Werkendam** 14.30 uur (huw.bev.) ds. H.J. Agteresch; **Wolphaartsdijk** 19.30 uur ds. C. Sonneveld; **Zeist** 13.45 uur (huw.bev.) ds. B. Labee.

VRIJDAG 24 APRIL 2026

Barneveld-Centrum (locatie: GG Barneveld-Zuid) 14.30 uur (huw.bev.) ds. E.J. Boudewijn; **Elspeet** 14.15 uur (huw.bev.) ds. G. van Manen; **Genemuiden** 13.45 uur (huw.bev.) ds. A. Verschuure; **Hardinxveld-Giessendam** 13.45 uur (huw.bev.) ds. P.C. Vlot; **Rhenen** 13.30 uur (huw.bev.) ds. F. Mulder.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 19 APRIL 2026

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2) 9.30 uur; **Amsterdam** (Looiersgracht 70) 10.30 en 16.30 uur (Bijbeluur) evang. M. Vos; **Breda** (Vriesdongen 1) 10.00 uur; **Emmen** (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. S.R. van Klinken; **Leeuwarden** (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 12.00 uur (Bijbeluur) evang. S. de Visser en 16.00 uur; **Merksem** (Jaak de Boeckstraat 21-23) 10.00 en 16.30 uur evang. A. van Setten; **Rotterdam** (Gouwstraat 36b) 14.00 uur ds. G.W.S. Mulder; **Scheveningen** (Keizerstraat 177) 14.30 uur evang. M. van Velden; **Tilburg** (Offenbachstraat 105) 10.00 uur evang. J.M. Walhout en 16.00 uur evang. H.J. van den Boogaart.

ADVERTENTIES

Advertenties en familieberichten aan
Verloop, Alblasserdam:
Ohmweg 31, 2952 BD Alblasserdam
078-6912899, saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag
vóór de week van verschijning
aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties
uiterlijk aanleveren maandag 9.00 uur.

Vakantie in Zeeland?

Te huur in Arnemuiden onze
vrijst. woning voor echtpaar of
rustig gezin. Veel bespreekbaar.
17-07 t/m 06-08. 06-28128271

NIEUW in **Luntenen**: 6-pers.
luxe vakantiewoning op
rustig park in de bossen.
vakantiehuisvollemaan.nl
06 21 38 23 55

**Te huur 5-persoons chalet
in OUDDORP** op het rustig
gelegen park het Haaijse Bos.
Veel privacy. Zondagsrust.
Nette bewoning vereist.
Weken: 17, 20, 21, 26, 27,
29, 34, 38 tot 45.
Contact via mooiouddorp26@
kliksafe.nl of via 06-51628685.
www.vakantiechaletouddorp.nl

**Mooiste van ZUID-AFRIKA
Kaapstad & Kruger** | 17 dagen
DV 26 jan - 12 feb 2027
€ 3895,- compleet verzorgd
nog beperkt aantal plaatsen!
zang-reizen.nl
Info: **06-14163058**

Vakantie Oostenrijk. Te huur:
luxe chalet en appartementen,
2-14 pers., Saalbach/
Zell am See. Info: 06-53114531
www.vakantieindebergen.nl

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente van Hoedekenskerke heeft met ontroering kennis genomen van het overlijden van zijn geliefde oud-ouderling

Stien Marinus Huissen

in de leeftijd van 85 jaar.

Met waardering gedenken wij zijn arbeid in onze gemeente die hij vele jaren mocht dienen, met de hem geschonken gaven en met de liefde van zijn hart. De Heere riep hem Thuis op Zijn tijd.

Wij wensen zijn vrouw, kinderen, (achter-)kleinkinderen en verdere familie Gods nabijheid en ondersteuning toe in deze smartelijke weg. Dat de Heere deze roepstem zou willen heiligen aan ons aller hart.

Namens de kerkenraad en gemeente,
R.H. van Dalfsen, preses
A. Spaanderman, scriba

Hoedekenskerke, 1 april 2026

Te Huur: In Huize Rehoboth te Kootwijkerbroek is met ingang van heden appartement nr. 15 te huur. Voor meer informatie zie www.huizerehoboth.nl

Voor vragen of voor het maken van een afspraak om het appartement te bezichtigen, kunt u contact opnemen met de heer H. van Ee, tel. 06-20404242 of e-mail hvanee@huizerehoboth.nl

Cochem (Duitsland)

Te huur: vrijstaand huis op park, 14 persoons, 6 slaapkamers. Info: 06-53114531 www.vakantieincochem.nl

NeoLife Rich Cream: rijke, voedende dag-&nachtcrème:

verbetert het vochtgehalte en stevigheid van de huid, gaat veroudering tegen. Komme 0634826766 www.naturalhealthproducts.nl

Vak. huis te huur, Oosterland, rustig gelegen, speelruimte, tel. 0111-644950

Welkom bij minicamping De Rusthoeve in Otterlo op de **Veluwe**. Boek in **april** uw vakantie voor deze zomer met **25% korting!** www.minicampingderusthoeve.nl 06-49496227

Wij zijn voor onze ouders op zoek naar **hulp en gezelschap in huis**. Hierbij denkend aan 2-4 uur per dag, uitbetaling via PGB, voorkeur voor iemand met zorgachtergrond. **Omgeving Alphen a/d Rijn.** Heeft u interesse, neem dan contact op met tel: 0625146852

Wilt u ook **beschermd** zijn tegen vele zondige verleidingen? Koop dan een SAFE Smartphone! Voor uzelf en/of uw kind. **NU OOK EEN GOEDKOPER MODEL BESCHIKBAAR!** Kijk op safesmartphone.nl of bel 0631306933 (ma en wo van 19:30-21:00 uur).

Zakelijke en Familie Mediation vanuit een christelijke achtergrond Bel 0318-250105 of mail naar info@vanweelden-mediation.nl Wij zijn gevestigd i/h midden van NL.

Maak de stap naar de zorg!

- (Persoonlijk) begeleider Oud- Vossemeer
- Procescoördinator Kesteren
- Teamleider wonen Achterberg
- Teamleider Dagbehandeling Jonge Kind Ochten
- (Persoonlijk) begeleider Kesteren

Ontdek alle mogelijkheden via de website. Of ga in gesprek met onze recruiters, via werkenbij@deschutse.nu of 06-39 36 75 89.

 De Schutse
Zorg waar en echt toe doet

Heb jij een warm hart voor onze leerlingen en collega's?

Voor onze basisschool De Akker in Lisse zoeken wij een:

BETROKKEN EN GEDREVEN DIRECTEUR-BESTUURDER

(Start cursusjaar 2026-2027)

De Akker is een christelijke basisschool op reformatorische grondslag. De school heeft een lange historie en is gevestigd in een monumentaal schoolgebouw. Wij hebben een betrokken en professioneel team en een prettig leer- en leefklimaat. We werken vanuit een duidelijke missie, visie en onderwijskundige koers. Uniek is de mogelijkheid tot gebruik van de bovenmeesterswoning.

Geef richting aan je loopbaan en kom leidinggeven aan onze school! Voor meer informatie over onze school en de uitgebreide profielschets kijk op deakkerlisse.nl

Jouw sollicitatiebrief en cv zien we graag tegemoet. Deze mag je sturen naar dick@bothendebruijn.nl. Reageren kan tot uiterlijk 8 mei 2026. Voor informatie bel D.D. (Dick) Both 06 36 33 67 89 of scan de QR-code.

In Lisse zie je ze groeien

SCHOOLSTRAAT 11A, 2161 HB LISSE
T (0252) 41 30 99 | WWW.DEAKKERLISSE.NL

Manager Zorg

Bouw jij mee aan een gewoon en betekenisvol leven?

We zoeken een Manager Zorg die meer brengt dan ervaring alleen: iemand met warmte en wijsheid. Als lid van het managementteam bepaal je koers, maak je keuzes en zorg je voor samenhang. Je werkt samen met professionals aan toekomstbestendige zorg vanuit een duidelijke visie. Iemand die de reformatorische identiteit niet alleen onderschrijft, maar zichtbaar voorleeft in houding, woorden en besluiten.

goed dat je er bent

Voel jij je aangesproken?
Neem contact op met
Bram Prins via 06 22 20 26 21
Barneveld - Centraal Bureau

Adullam
leren | wonen | werken

Vacature

Vanaf D.V. 1 augustus (of zo spoedig mogelijk daarna) is er een vacature voor een

groepsleerkracht (0,6-1,0 fte)
middenbouw

We zijn in Veenendaal op zoek naar een collega die de identiteit van de school uitdraagt en beschikt over goede pedagogische eigenschappen.

Ervaring is gewenst, maar ook (bijna) afgestudeerde PABO-studenten zijn welkom.

We bieden begeleiding door een duo-collega en een fijne werkomgeving in een betrokken team.

Meer informatie vindt u op onze website
www.steenblokschool.nl

Solliciteer vóór
D.V. 30 april 2026

Dr. C. Steenblokschool

Van betekenis. Elke dag.

#werkenbij

Je werkt met je hart, je deelt vanuit de Bijbel en je mag leerlingen begeleiden en vormen in hun ontwikkeling. Dát is werken in het reformatorisch onderwijs!

Op zoek naar betekenisvol werk?
Bekijk onze vacatures op

werkenbij.vanlodenstein.nl

Goed voor nu én later!

MONTEUR/ MEUBELMAKER

🕒 32-40 uur 📍 Barneveld 📞 06 46 48 14 92

BROUWER
PSYCHOLOGEN

Ben je op zoek naar een mooie, betekenisvolle baan met veel eigen verantwoordelijkheid? Brouwer Psychologen heeft een vacature voor een:

Praktijkassistente

Ridderkerk, 2 - 4 dagen per week

Kijk op: www.brouwerpsychologen/werken-bij-brouwer of bel naar: 0180 - 426955

Locaties: Ridderkerk, Barneveld, Geldermalsen en Apeldoorn Telefoon: 0180-426955
E-mail: info@brouwerpsychologen.nl Website: www.brouwerpsychologen.nl

Wij zoeken een
Begeleider Bijbelvertaalwerk Mogofin

EN HOE HOREN WIJ HEN
 EEN IEGELIJK IN ONZE EIGEN TAAL,
 IN WELKE WIJ GEBOREN ZIJN?

Handelingen 2:8

Kijk voor meer informatie
 op www.zgg.nl/vacatures.
 We zien uit naar je sollicitatie.

**bijzondere
 noden**
 handen van de kerk

LESPAKKET

OP REIS NAAR NOORD-KOREA

Laat je door Ji-Woo rondleiden
 in Noord-Korea. Samen met
 het KOC hebben we een gratis
 lespakket ontwikkeld voor groep
 7/8. Gedurende drie lessen denken
 we na over godsdienstvrijheid,
 persoonsverheerlijking en
 bijbelsmokkel.

Meer informatie:

bijzonderenoden.nl/lespakket

**LID RAAD
 VAN TOEZICHT
 BARNEVELD/OCHTEN**

werkenbijreboth.nl

De Raad van Toezicht heeft tot taak **toezicht te houden op het beleid van het College van Bestuur en op de gang van zaken** binnen de Stichting voor Speciaal Onderwijs en Voortgezet Speciaal Onderwijs op Gereformeerde Grondslag te Barneveld. De Raad van Toezicht bestaat uit vijf leden.

Er ontstaat met ingang van het nieuwe cursusjaar een vacature wegens het bereiken van de maximale zittingstermijn van één van de leden. De kandidaat is, in verband met een evenredige vertegenwoordiging vanuit de achterban, bij voorkeur lid van de Gereformeerde Gemeente.

Draagt u het Gespecialiseerd Onderwijs een warm hart toe?

Meer informatie leest u op werkenbijreboth.nl en u kunt contact opnemen met Jaap van Dam via 06 33 16 25 40.

BIJ ONS IS VERSCHENEN

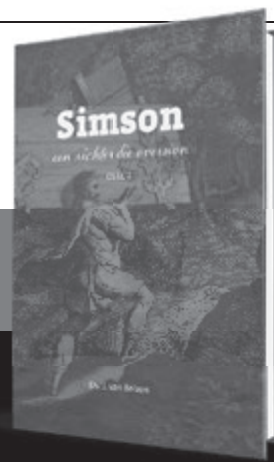
Simson *een richter die overwon*

Deel 2 | Ds. J. van Belzen

Serie Bijbellezingen over Simson

PRIJS € 19,50

Uit voorraad leverbaar

Deel 1 nog verkrijgbaar.
Nu voor € 15,00

Ook verkrijgbaar bij de boekhandel.

Verkoop en verzending

Boekhandel Hazeleger Ede - 0318 - 615639

info@boekhandelhazeleger.nl

www.boekhandelhazeleger.nl

**Als thuis
even niet
meer gaat**

Logeerhuizen in Barneveld en Scherpenzeel

- Zonder indicatie welkom
- Opvang in een landelijke omgeving
- Gastvrijheid in eigen sfeer

☎ 085 400 8686 🌐 stichtingopdoorreis.nl

je bent welkom

Aanraders voor gezinnen en scholen: 'DAVID, een man naar Gods hart' (Gezinsdagboek) en 'Zingen bij de Catechismus' (Lianne Verhelst), www.ramshoorn.nl

HARKES
Begraffenissen

harkesbegraffenissen.nl
0172 - 21 21 22
WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

Bureau Mark.

Mark Verweij
Psychosociaal therapeut

mark@bureaumarck.nl
+31 (0)6 53 29 69 57
bureaumarck.nl

GEZINSCAMPING IN FRIESLAND

- Bosrijke omgeving
- Tussen de Friese Meren
- Ruime kampeerplekken
- Verkoop & verhuur chalets en safaritenten
- 4x per jaar fietsvakanties
- B&B arrangementen

WWW.DEVERBORGENDHOEK.NL

Je hoofd nooit stil? Vast in angst, stress en onrust?

Doorbreek die cirkel met **De Ontspanformule!**

- ✓ Gratis online training
- ✓ Eerste stap naar rust en ontspanning

Gun jezelf die rust. Start nu!

AB STRESSENORUSTDEBAAS.NL
Albert van den Berge

tel. 06-25081102

Begrafenisonderneming *de Jongh*
sinds 1982

Voor een waardige en stijlvolle verzorging van begrafenissen

Dag en nacht persoonlijk bereikbaar én beschikbaar

Wij verzorgen geen crematies

Waardenburg	0418 - 652 039
Hardinxveld-Giessendam	0184 - 611 154
Werkendam	0183 - 701 017
Dordrecht e.o.	078 - 6412 740
Nieuw-Lekkerland	0184 - 683 838
Barendrecht	0180 - 628 908

info@begrafenisondernemingdejongh.nl | www.eenwaardigebegraffenis.nl

de Saambinder
BEWUSTE KEUZE

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten
Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. B. Labee
Redacteurs: J. van 't Hul, W.G. Hulsman, ds. G.W.S. Mulder
Redactiesecretaris: J. van 't Hul

Bijdragen van medewerkers, boeken ter recensie en vragen voor de rubriek 'Vraag en antwoord' naar:
ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-513597
E b.labee@klikSAFE.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk), berichten, meditaties en voor vragen die bestemd zijn voor de redactie:
J. van 't Hul
Liedererf 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E redactie@desaambinder.nl
Aanlevertijd van kerknieuws en berichten: uiterlijk woensdag 17:00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening, Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Abonnementenadministratie
Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Betalings abonnementsgelden:
IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v.
De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementsprijzen:
voor Nederland: € 15,50 per halfjaar voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
* afwijkend tarief voor: Canada: \$ 165, USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika:
A.C. Kieboom
12093 Sprinkle Road
Vicksburg, MI 49097
T 001 269 720 3533
E saambinder.noordamerika@gmail.com

Enkele handige websites Gereformeerde Gemeenten:
Algemeen: www.gergeminfo.nl (doorklikken naar diverse deputaatschappen)
De Saambinder: www.desaambinder.nl
Adviesplein gemeente en gezin: www.gemeenteengezin.nl

Studenten: www.studentengergem.nl
Jeugdbond: www.jbgg.nl

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden bijdragen, kerknieuws, berichten en advertenties zonder overleg aan te passen, in te korten of zonder opgave van redenen niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

Mensen met een leesbeperking kunnen door middel van een abonnement van de Christelijke Bibliotheek voor blinden en slechtzienden (cbb.nl) wekelijks De Saambinder lezen.

VRAAG EN ANTWOORD DOOR DS. LABEE

Is er verschil tussen de opdracht 'Weid Mijn lammeren' en 'Hoed Mijn schapen' uit Johannes 21 vers 15 en 16?

LAMMEREN EN SCHAPEN

GEESTELIJKE LEIDING

In de bekende en ontroerende geschiedenis die we lezen in Johannes 21 gaat het onder meer over de herstelling van Petrus in het apostelambt. Onze vaders hebben in de kanttekening (24) geschreven: 'Overmits Petrus met driemaal Christus te verloochenen zichzelf het apostelambt onwaardig gemaakt had, zo trekt Hij hier wederom driemaal deze belijdenis uit hem, om daarmee hem wederom in zijn ambt te bevestigen, en niet om daarmee tot een hoofd der kerk en boven de andere apostelen te stellen'. Drie keer mag Petrus – de derde keer met een beroep op Jezus' alwetendheid – zeggen wat er op de bodem van zijn hart ligt: 'Gij weet dat ik U liefheb'. Zijn Meester geeft hem drie keer een opdracht: 'Weid Mijn lammeren', 'Hoed Mijn schapen' en 'Weid mijn schapen'.

'Zet hun niet slechts spijs voor, maar voed er hen mede'.

De vraagsteller peinsde over de vraag of er nu verschil is tussen die drie opdrachten en met name dan over de aanduiding 'lammeren' en 'schapen'. Onze kanttekening geeft ook daar een duiding aan met kanttekening 23: 'Beide woorden lammeren en schapen betekenen enerlei zaken, namelijk de lidmaten van Christus' kerk, gelijk men kan zien uit de vergelijking van Matth. 10:16, Luk. 10:3. Hoewel sommigen menen dat door de lammeren de tere Christenen, en door de schapen die sterker in het geloof zijn, verstaan zouden worden, Jes. 40:11'. Onze vaders neigen ertoe om er dus geen verschil in te zien omdat in Mattheüs 10 te lezen is: 'Zie, Ik zend u als schapen in het midden der wolven' (vers 16a) en in het parallelgedeelte in Lukas 10: 'Zie, Ik zend u als lammeren in het midden der wolven' (vers 3b). Ook het Bijbelcommentaar van Calvijn (1509-1564) gaat in deze lijn. De reformator van Genève legt het accent op de opdracht tot geestelijke leiding. Nadat hij aanwijst dat Christus eigenlijk de enige Herder van Zijn Kerk is omdat Hij de kudde regeert, weidt en de ware spijs van hun ziel is, lezen we: 'Maar omdat Hij de arbeid van mensen gebruikt om Zijn leer te verkondigen, draagt Hij ook Zijn naam op hen over, of deelt hun dien althans mede'.

GEESTELIJK VOEDSEL

We stemmen hier allemaal van harte mee in, maar toch lijkt ons de uitleg van 'sommigen die menen dat door de lammeren de tere Christenen, en door de schapen die sterker in het geloof zijn, verstaan zouden worden', ook treffend. Het is goed de verwijstekst naar Jesaja 40 vers 11 op te slaan: 'Hij zal Zijn kudde weiden gelijk een herder; Hij zal de lammekens in Zijn armen vergaderen en in Zijn schoot dragen; de zogenden zal Hij zachtkens leiden'.

En al kunnen die kleine, geroepen herdertjes niet in de schaduw staan van de goede Herder, daar ligt toch hun hart. Het commentaar van M. Henry (1662-1714) 'verraadt' dat hij juist dit spoor wil gaan: 'Weid de lammeren, voed ze met hetgeen goed voor hen is, desgelijks ook de schapen, met het brood huns bescheiden deels (...). Weid ze, dat is: onderwijst ze, want de leer van het Evangelie is geestelijk voedsel. Weid ze, dat is: leid ze in grazige weiden, ga hun voor in hun godsdienstige bijeenkomsten, bedien ze door de middelen der genade. Weid ze, door persoonlijke toepassing op hun onderscheiden staat en toestand; zet hun niet slechts spijs voor, maar voed er hen mede, die eigennuttig zijn en niet willen, of zwak, zodat zij het voedsel niet zelf tot zich kunnen nemen'.

Lezer(es), bent u een lammetje of schaap van de kudde van de grote Herder, Jezus?

HEB JIJ/HEBT U OOK EEN VRAAG?

Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie. Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder. **Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.**

